



Sz.P.

Jacek Ozdoba

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Klimatu

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

wersja elektroniczna (edytowalna) na adresy:

michal.rzodkiewicz@klimat.gov.pl

departament.prawny@klimat.gov.pl

Dotyczy: wniesienia uwag do projektu z dnia 7 sierpnia 2020 roku rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobu obliczania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.

Szanowny Panie Ministrze,

W odniesieniu do ww. projektu rozporządzenia w sprawie sposobu obliczania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, Rada RIPOK, reprezentując Instalacje Komunalne, wnosi następujące uwagi i spostrzeżenia.

Określone w znowelizowanym art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości porządku w gminach obligatoryjne dla gmin poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – to nie lada wyzwanie dla samorządów, firm komunalnych, instalacji komunalnych i całej branży recyklingowej w Polsce. Zważywszy na fakt, że dla wszystkich tych podmiotów od lipca 2018r., kiedy to uchwalone zostały nowelizacje ustawy odpadach i ustawy o inspekcji ochrony środowiska, funkcjonowanie i przede wszystkim rozwój, w znaczącym stopniu zostało utrudnione, należy spodziewać się problemów z osiągnięciem tych ambitnych celów.

Zgodnie z zapowiedziami na ostatnich konferencjach prasowych Pana Ministra, za lata 2019 i 2020, poziomy odzysku i recyklingu miały być liczone wg „starych wzorów” czyli wg aktualnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016r., poz. 2167). Dlatego dziwi fakt „szybkiego” wprowadzenia do konsultacji projektu rozporządzenia, które wg § 5 ma wejść w życie w ciągu 14 dni po ogłoszeniu.

Tym bardziej, że kilka zapisów przedstawionego do konsultacji projektu wskazuje, że być może zostało ono napisane pod presją czasu, bez dogłębnej analizy potencjalnych skutków ich wprowadzenia. Załączona do projektu rozporządzenia **ocena skutków regulacji** w punkcie 2. pt. „**planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt**” – nie zawiera chociażby prostej analizy porównawczej, wykonanej dla podobnych danych wejściowych w kontekście wyliczonych dla tych danych poziomów recyklingu dla hipotetycznej (a może nawet konkretnej) gminy wg „starej” i

RADA REGIONALNYCH INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Związek Pracodawców

Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz

KRS 0000766030 NIP 6182180406

e-mail: biuro@radaripok.eu

„nowej” metody. Opisany w OSR oczekiwany efekt to jedynie ogólna możliwość wyliczania wymaganych poziomów. Nie dookreślono czy oczekiwany efekt będzie pozytywny czy negatywny. Nie doczytamy również w OSR, jakie są planowane narzędzia interwencji, w sytuacji np. nagłego „pogorszenia się” wskaźników.

Wiele zapisów projektu jest nieprecyzyjnych i niedopowiedzianych, co może stwarzać problemy dla podmiotów odbierających odpady komunalne i gmin. Dane wejściowe podstawiane do wzoru nie są skorelowane z danymi, które obecnie są wprowadzane do BDO, czy to do modułu ewidencji czy do systemu sprawozdawczego. Należałoby najpierw stworzyć zasady, jakie dane, w jakiej formie i komu powinny być przekazywane, a dopiero na bazie zakresu tych danych stworzyć wzór obliczeniowy. Idealną sytuacją byłaby taka, gdyby wprowadzone do systemu ewidencyjnego BDO dane automatycznie generowały wynik tego obliczenia (najlepiej w systemie ciągłym, pozwalając zainteresowanym stronom na reakcję w trakcie trwania roku kalendarzowego) . Załączony projekt na pewno tego nie ułatwi.

Uwagi szczegółowe do projektu:

1. **§2, ust. 1** - Zaproponowany w projekcie rozporządzenia wzór do obliczania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w liczniku ma „łączną masę odpadów komunalnych **poddaną recyklingowi i przygotowaniu do ponownego użycia (Mr)** a w mianowniku „łączną masę wytwarzanych odpadów komunalnych (**Mw**).

Nie doprecyzowano symbolu **Mw**:

- czy to ma być wartość ustalona na podstawie danych statystycznych, czy masa odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy?;
- z jakiego okresu ma to być wartość – czy z danego roku sprawozdawczego, czy jeżeli dane statystyczne – to bazujące na jakim okresie (dane w GUS pojawiają się z opóźnieniem);
- jaką masę ma przyjąć podmiot odbierający odpady komunalne z terenów niezamieszkałych, zobligowany do wyliczenia poziomów – tylko w odniesieniu do „swojej” części gminy (w poprzednim rozporządzeniu były dwa odrębne wzory – jeden dla gmin a drugi właśnie dla podmiotów odbierających odpady komunalne).

Sugerujemy zatem aby, w kontekście zakładanego celu przedmiotowego projektu czyli ułatwienia sposobu liczenia i osiągnięcia wymaganych poziomów, zastosować następujące doprecyzowania:

- i) W masie wytwarzanych odpadów komunalnych (**Mw**) **nie uwzględniać masy selektywnie zbieranych odpadów popiołów** z gospodarstw domowych (kod ex 20 01 99). Jak wynika bowiem z szeregu różnych opracowań - popiół w odpadach komunalnych jest polską specyfiką – nie występuje na taką skalę w innych krajach UE. Jego selektywna zbiórka jest zalecana przez Ministerstwo Środowiska / Klimatu oraz ze wszech miar wskazana z punktu widzenia jakości odpadów w postaci surowców wtórnych i wymagań technologii przetwarzania odpadów komunalnych (w tym MBP). Przy okazji należy wspomnieć o problemach z zagospodarowaniem odpadów popiołów o kodzie ex 20 01 99. Nie ma w zasadzie instalacji do odzysku przedmiotowych odpadów nie mówiąc już o ich recyklingu. W sytuacji gdy wiadomo jedynie, iż odpady te winno się zbierać selektywnie ale nie ma możliwości ich recyklingu a jednocześnie jest to problem głównie naszego kraju, to należało by je wykluczyć z łącznej masy wytwarzanych odpadów komunalnych. Wówczas można byłoby porównywać uzyskany wskaźnik recyklingu do innych krajów UE, w których problem popiołów praktycznie nie występuje. Jednocześnie warto w tym miejscu podkreślić pilność zakończenia procedury wydania zmiany rozporządzenia w sprawie składowisk odpadów, które to

RADA REGIONALNYCH INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Związek Pracodawców
Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz
KRS 0000766030 NIP 6182180406
e-mail: biuro@radaripok.eu

przewiduje wykorzystanie takich odpadów na warstwy izolacyjne na składowiskach, co powinno ten problem rozwiązać i zachęcać gminy do selektywnej zbiórki tej frakcji.

- ii) Wartość Mr jest dookreślona w rozporządzeniu oraz w decyzji wykonawczej UE 2019/1004. Problem jednak w tym, iż z punktu widzenia gminy lub instalacji komunalnej, która wydziela dane frakcje odpadów komunalnych do recyklingu, pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji do wyliczenia poziomów jest prawie niemożliwe. O ile w bezpośredniej relacji z recyklerem jest możliwe uzyskanie danych o udziale zanieczyszczeń, o tyle w sytuacji łańcucha pośredników, uzyskanie tych danych jest bardzo problematyczne, łącznie z informacją dotyczącą tego kto jest końcowym recyklerem. Nawet gdyby dotrzeć do końcowego recykler danego rodzaju odpadów, to uzyska się jedynie – jeżeli już to średnią wartość zanieczyszczeń, często niekorzystną dla danej gminy, podmiotu prowadzącego np. doczyszczanie szkła, co wynika z uśredniania danego surowca wtórnego przez pośredników. Należałoby najpierw wprowadzić uregulowania ustawowe co do zakresu obowiązków informacyjnych między szeregiem podmiotów z branży gospodarki odpadami a dopiero potem odwoływać się do tych danych we wzorach obliczeniowych.
 - iii) Należy tutaj także zwrócić uwagę, że funkcjonujący obecnie system potwierdzania recyklingu odpadów opakowaniowych poprzez dokumenty DPR bazuje na masie odpadów „wchodzących” do procesu i cały system sprawozdawczy, również bazuje na danych dotyczących „inputu”. Zaproponowane zasady zaliczania odpadów do recyklingu, de facto po pełny procesie wymagają przemodelowania całego systemu potwierdzania recyklingu w Polsce, co powinno odbyć się w drodze zmian systemowych i ustawowych. Tym bardziej należy przeprowadzić pełną analizę skutków wprowadzenia tego sposobu wyliczania, opartego na danych poprocesowych.
2. **§2 ust. 9** - W łącznej masie odpadów komunalnych (**Mr**) nie uwzględnia się odpadów o kodach, o których mowa w § 3 ust. 2 – skoro dla odpadów poremontowych przewidziany jest odrębny wzór to również tych rodzajów odpadów nie należy wliczać do mianownika czyli do **Mw**. Sugerujemy zapis: **do wzoru określonego w §2 ust. 1 nie wlicza się odpadów o kodach, o których mowa w § 3 ust. 2,**
1. **§2 ust. 9** - zawiera dość niejasne sformułowanie cyt; „...podobnej ilości zawartości pochodzącej z recyklingu...” i jest jedynie przedrukiem wprost zapisów dyrektywy (art. 1 pkt. 13 – art. 11a pkt 4 dyrektywy z dnia 30 maja 2018r. nr 2018/851). Co do zasady Dyrektywy powinny być najpierw transponowane do polskich ustaw, zgodnie z zasadami, słownictwem i definicjami polskimi, by potem bazować na spójnym i jasnym przekazie.
 2. **§3, ust. 2** – wprowadzono enumeratywnie szereg kodów odpadów, głównie z grupy 17 – jako innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych. Wydaje się, że powielony został błąd czy niedopatrzenie, które występowało już w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych*. Na liście kodów znajduje się bowiem m.in. kod **17 05 08** - czyli **Tłuczeń torowy** (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07, czy **17 03 02** – czyli **Mieszanki bitumiczne** inne niż wymienione w 17 03 01 a próżno szukać na liście kodów: **17 03 80** – odpadowa **papa** czy **17 01 80** - Usunięte tynki, tapety, okleiny itp., Co legło u podstaw domniemania, że tłuczeń torowy czy mieszanka bitumiczna jest uznana za odpad pochodzenia komunalnego a odpadowa papa czy tynk to już nie – tego trudno się domyślić. Należałoby zatem w tym zakresie

RADA REGIONALNYCH INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Związek Pracodawców
Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz
KRS 0000766030 NIP 6182180406
e-mail: biuro@radaripok.eu

zweryfikować listę kodów i usunąć kody: 170508 i 170302 a wprowadzić kody: 170380 i 170180. Jest to chyba kolejny dowód, że projekt pisany był „na szybko” bez niezbędnej dokładnej analizy i korekty wpisywanych treści. Ponadto kody te powinny być brane pod uwagę i w mianowniku ale i w liczniku wzoru z par. 3 ust. 1 czyli i w **Mrbr** i w **Mwbr**. Oczywiście pozostają dylematy per analogiam z punktu 1 niniejszego pisma.

3. § 5. *Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 14 dni od dnia ogłoszenia – zgodnie z deklaracjami przekazywanymi podczas konferencji prasowych – rozporządzenie powinno wejść w życie 1 stycznia 2022 roku - a pierwszym okresem sprawozdawczym, w którym obowiązywać mają nowe wzory jest rok 2021.*

Reasumując podkreślić należy, że zaproponowany projekt rozporządzenia *w sprawie sposobu obliczania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami* winien być możliwie precyzyjnym narzędziem, którym podmioty i gminy będą się posługiwać w celu zebrania i przekazania określonych danych. W związku z powyższym winno ono dookreślać i precyzować zakres wymaganych danych a nie być momentami przedrukiem wprost niejasnych zapisów dyrektywy nr 2018/851 z dnia 30 maja 2018r. Ponadto kluczowym wydaje się przeprowadzenie szczegółowej oceny skutków wprowadzenia nowych wzorów obliczeniowych, zwłaszcza w kontekście potencjalnych dużych kar finansowych dla gmin i dla Polski a w konsekwencji kolejny wzrost kosztów zagospodarowania odpadów dla mieszkańców. Pośpiech wydaje się tutaj złym doradcą. Tym bardziej, że obowiązujące obecnie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, zostało „okielznane” przez firmy i gminy i daje swego rodzaj gwarancji co do chociażby skali nieosiągnięcia wymaganych ambitnych poziomów recyklingu.

Piotr Szewczyk
Prezes Zarządu
Rady RIPOK

RADA REGIONALNYCH INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Związek Pracodawców
Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz
KRS 0000766030 NIP 6182180406
e-mail: biuro@radaripok.eu